

B3-03/2-SR

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
SMĚRNICE REKTORKY (SR)

B3-03/2-SR

Hospodaření s veřejnými prostředky poskytovanými na účelovou a institucionální podporu výzkumu a vývoje na Univerzitě Palackého v Olomouci

Obsah: Směrnice popisuje zásady přidělování veřejných prostředků na podporu výzkumu a vývoje a způsob hospodaření s nimi a vymezuje rozsah uznatelných nákladů jednotlivých druhů podpory.

Zpracoval: kvestor UP

Platnost: ode dne vydání

Účinnost: od 1. 1. 2003

Den vydání: 27. března 2003

Rozdělovník: rektor, prorektoři, kvestor, kancléř
děkani a tajemníci fakult,
ředitel IC UP, SKM UP, Archivu UP
vedoucí EO a PTO RUP
vedoucí PMO RUP
právní oddělení RUP
kontrolní oddělení RUP
oddělení organizace a rozvoje UP

Hospodaření s veřejnými prostředky poskytovanými na účelovou a institucionální podporu výzkumu a vývoje na UP

I. Úvod

Směrnice o hospodaření s veřejnými prostředky poskytovanými na účelovou a institucionální podporu výzkumu a vývoje vychází ze zákonů č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, nařízení vlády č. 267/2002 Sb., o informačním systému výzkumu a vývoje, č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji a č. 462/2002 Sb., o institucionální podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o hodnocení výzkumných záměrů v platném znění.

Směrnice popisuje zásady přidělování veřejných prostředků na podporu výzkumu a vývoje a způsob hospodaření s nimi a vymezuje rozsah ustatelných nákladů jednotlivých druhů podpory.

II. Vymezení pojmů

Výzkumem rozumíme systematickou tvůrčí práci rozšiřující poznání včetně poznání člověka, kultury nebo společnosti, metodami umožňující potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků.

Vývoj je systematické tvůrčí využití poznatků výzkumu, nebo jiných námětů k produkci nových, nebo zlepšených materiálů, výrobků nebo zařízení, anebo k zavedení nových či zlepšených technologií, systémů a služeb včetně pořízení a ověření prototypů, poloprovozních, nebo předváděcích zařízení.

Účelová podpora výzkumu a vývoje z veřejných prostředků je podpora poskytovaná na konkrétní projekt.

Institucionální podpora výzkumu a vývoje z veřejných prostředků je podpora poskytovaná z institucionálních prostředků na **výzkumné záměry**, na **specifický výzkum na vysoké škole**, popř. na **mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji**.

Specifickým výzkumem na vysokých školách se rozumí ta část výzkumu, která je bezprostředně spojena se vzděláváním a na níž se podílejí studenti.

Mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji se rozumí část mezinárodní spolupráce, v rámci které jsou na základě mezinárodních smluv hrazeny poplatky za účast České republiky v mezinárodních programech výzkumu a vývoje nebo poplatky za členství v mezinárodních organizacích Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo příslušným poskytovatelem. Příjemcem této podpory nemůže být UP, proto se jí tato směrnice dále neztává.

Příjemcem podpory z veřejných prostředků je právnická osoba, v našem případě Univerzita Palackého v Olomouci.

Spolupříjemcem je právnická nebo fyzická osoba, pokud se na projektu podílí. Podíl spolupříjemce musí být vymezen v návrhu projektu a příjemce musí se spolupříjemcem uzavřít smlouvu o řešení části projektu.

Programem je soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti potřebné k dosažení cílů výzkumu a vývoje formulovaných poskytovatelem, které poskytovatel vyhláší ve veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji, nebo v rámci zadání veřejné zakázky.

Infrastruktura podpůrné činnosti pro výzkum a vývoj zahrnuje služby nebo činnost speciálních výzkumných zařízení, organizací a organizačních složek zajišťujících administrativu a financování výzkumu a vývoje nebo ověřování či rozšiřování výsledků výzkumu a vývoje.

Uznanými náklady jsou takové náklady ve výzkumu a vývoji, které poskytovatel schválí jako nutné **pro řešení projektu nebo výzkumného záměru** a které budou vynaloženy během jejich řešení, jsou zdůvodněné, prokazatelné a přiřazené ke schváleným činnostem.

III.

Předmět podpory z veřejných prostředků

Podpora výzkumu a vývoje z veřejných prostředků může být Univerzitě Palackého poskytována po splnění předpokladů stanovených zákonem č. 130/2002 Sb. a prováděcích nařízeních vlády jako:

- 1) **úcelová podpora**, to je poskytnutí účelových prostředků formou dotace na projekty výzkumu a vývoje:
 - a) **grantové projekty** z výdajů na výzkum Grantové agentury České republiky nebo Akademie věd České republiky, příp. z prostředků interních grantových agentur ostatních resortů,
 - b) **programové projekty základního a aplikovaného výzkumu** včetně infrastruktury, realizující Národní program výzkumu z výdajů na výzkum a vývoj poskytovatelů,
 - c) **programové projekty aplikovaného výzkumu** včetně infrastruktury a vývoje z výdajů na výzkum a vývoj poskytovatelů, určených na realizaci jejich programů.
- 2) **institucionální podpora**, kterou je poskytnutí institucionálních prostředků na:
 - a) **výzkumný záměr**,
 - b) **specifický výzkum na vysokých školách**.

IV.

Předpoklady poskytnutí podpory

- 1) Podpora může být poskytnuta pouze v souladu s Národní politikou výzkumu a vývoje České republiky.
- 2) **Úcelovou podporu** poskytne poskytovatel po provedení veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, a nařízení vlády č. 461/2002 Sb., nebo na základě zadání veřejné zakázky podle zvláštního právního předpisu.
- 3) **Institucionální podpora specifického výzkumu na vysokých školách** je poskytována v souladu s nařízením vlády č. 462/2002 Sb. podle jejich předpokladů daných dosavadní úspěšností ve veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji, úspěšnosti při uplatnění výsledků výzkumu a vývoje, počtu studentů doktorských, resp. absolventů magisterských akreditovaných studijních programů a kvalifikační struktury akademických pracovníků.
- 4) **Institucionální podporu výzkumných záměrů** poskytne poskytovatel v souladu s nařízením vlády č. 462/2002 Sb. po zhodnocení výzkumných záměrů a předchozích výsledků činnosti školy ve výzkumu a vývoji.

V.

Použití podpory a výše podílu uznaných nákladů**A. Společná ustanovení pro účelovou podporu a institucionální podporu výzkumných záměrů**

- 1) Příjemce vede pro každý projekt a výzkumný záměr oddělenou evidenci o uznaných nákladech v souladu se zákonem o účetnictví a vnitřními pravidly UP a v rámci této evidence sleduje výdaje nebo náklady hrazené z podpory. Každý projekt (grant) a výzkumný záměr bude evidován samostatně v odpovídající činnosti a pod samostatným číslem zakázky, které bude viditelně vyznačeno na všech souvisejících dokladech. Pracovněprávní vztahy (pracovní poměry, dohody, části pracovních úvazků) a jim odpovídající mzdové náklady budou evidovány vždy pod příslušným číslem činnosti a zakázky. Vymezení uznaných položek nákladů je uvedeno dále.
- 2) Účelovou podporu a institucionální podporu výzkumného záměru může škola užít výhradně způsobem, který je v souladu s uznanými náklady projektu nebo výzkumného záměru.
- 3) V případě, že v návrhu projektu nebo výzkumného záměru není podrobně specifikována služba, pořízení hmotného nebo nehmotného majetku včetně ceny a dodavatele, postupuje se podle zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve znění pozdějších předpisů.

B. Vymezení uznaných nákladů pro institucionální podporu specifického výzkumu

Institucionální podporu specifického výzkumu lze užít na výzkumnou činnost, na které se podílejí studenti vysokých škol, a to zejména na úhradu:

- 1) osobních a věcných nákladů spolupráce studentů magisterských a doktorských studijních programů při řešení projektů a výzkumných záměrů řešených na vysokých školách,
- 2) osobních a věcných nákladů společného výzkumu prováděného akademickými pracovníky a studenty podle pravidel stanovených touto směrnici,
- 3) **nákladů na výzkum prováděný studenty při přípravě diplomové nebo disertační práce.**

Z institucionální podpory specifického výzkumu se smí hradit pouze náklady na výzkum prováděný školou, a to včetně nákladů na nezbytnou související infrastrukturu. Na úrovni rozpočtu UP a jejích součástí jde o náklady a služby využívané v přímé souvislosti s výzkumem a vývojem, a to zejména o:

- náklady na přenos dat, provoz a rozvoj akademických počítačových sítí umožňující propojení do metropolitních a mezinárodních sítí pro zajištění spolupráce se zahraničními i tuzemskými akademickými a výzkumnými institucemi, a to až do výše 30 % celkových nákladů,
- náklady na nákup, vytváření, rozvoj a údržbu celoškolsky užívaného aplikačního software zaměřeného na výzkum a vývoj, a to až do výše 100 % celkových nákladů,
- náklady na zabezpečení knihovnických a informačních služeb (nákup licencí, informačních databází, odborných časopisů a publikací, úhrada souvisejících poplatků), a to až do výše 50 % celkových nákladů,
- náklady na publikace vědeckých spisů, a to až do výše 50 % celkových nákladů,
- náklady spojené s prezentací výsledků výzkumu a vývoje prováděného akademickými zaměstnanci a studenty podle této směrnice, a to až do výše 100 % celkových nákladů,
- náklady na úhradu osobních a administrativních nákladů zaměstnanců zajišťujících řízení a organizaci výzkumu a vývoje na úrovni UP i fakult, a to až do výše 50 % celkových nákladů,
- náklady na úhradu cestovních nákladů zahraničních i tuzemských cest studentů magisterských a doktorských studijních programů zaměřených na řešení a prezentaci výsledků všech druhů projektů včetně výzkumných záměrů, diplomových a dizertačních prací ve spolupráci nebo s využitím zkušeností tuzemských i zahraničních univerzit a výzkumných institucí v souladu s metodickým pokynem kvestora o cestovních náhradách, a to až do výše 100 % celkových nákladů,
- náklady na pořízení vybavení a provozní náklady laboratoří využívaných pro výzkum a vývoj, na kterém se spolupodílejí studenti magisterských a doktorských studijních programů, a to až do výše 50 % celkových nákladů,
- osobní náklady odborných zaměstnanců, kteří zajišťují provoz laboratoří a výzkumných pracovišť využívaných pro výzkum a vývoj, na kterém se spolupodílejí studenti magisterských a doktorských studijních programů, a to až do výše 50 % celkových nákladů.

Osobní náklady studentů lze hradit buď formou stipendia přiznávaného v souladu se Stipendijním řádem UP, příp. fakult, nebo formou dohod o práci konané mimo pracovní poměr.

Uznané náklady evidují jednotlivé součásti UP odděleně v odpovídající činnosti v souladu se zákonem o účetnictví a vnitřními pravidly UP.

Podíl institucionální podpory specifického výzkumu na vysokých školách na úhradě uznaných nákladů může činit až 100 %.

C. Vymezení uznaných nákladů pro účelovou podporu výzkumu a vývoje

Do uznaných nákladů lze zahrnout:

- 1) Osobní náklady nebo výdaje na výzkumné a vývojové zaměstnance, akademické pracovníky, techniky a další pomocný personál školy, nebo spolupříjemců včetně zaměstnanců dělnických profesí podílejících se na řešení projektu, a jim odpovídající náklady na povinné zákonné odvody. Do osobních nákladů nebo výdajů lze započítat:
 - a) mzdy zaměstnanců přijatých podle pracovní smlouvy výhradně na řešení projektu včetně zákonných odvodů,
 - b) příslušnou část mezd zaměstnanců, odpovídající podílu jejich úvazku na řešení projektu včetně jí odpovídajících zákonných odvodů,
 - c) zvýšení pohyblivé částky mzdy zaměstnanců, kteří se na řešení projektu podílejí včetně jí odpovídajících zákonných odvodů,
 - d) ostatní osobní náklady nebo výdaje na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce uzavřené v přímé souvislosti s řešením projektu včetně případných odpovídajících zákonných odvodů.
- 2) Náklady na pořízení hmotného majetku, používaného v přímé souvislosti s řešením projektu, jejichž výše se stanoví takto:
 - a) Výše uznaných nákladů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku s dobou upotřebitelnosti delší, než je doba řešení projektu, nebo na pořízení hmotného majetku, jehož pořizovací cena je vyšší než 40 000 Kč a provozně technické funkce delší než 1 rok a současně delší, než je doba řešení projektu, se stanoví podle vzorce:

$$U_N = (A/B) \times C \times D,$$

kde

U_N jsou uznané náklady,

A je doba v letech, po kterou bude majetek užíván pro řešení projektu,

B je doba upotřebitelnosti nebo provozně technické funkce majetku v letech, stanovená podle zvláštních právních předpisů,

C je pořizovací cena majetku stanovená podle zvláštního právního předpisu,

D je podíl užití majetku pro řešení projektu.

- b) Výše uznaných nákladů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku s dobou upotřebitelnosti rovnou nebo kratší, než je doba řešení projektu, nebo na pořízení hmotného majetku, jehož pořizovací cena je vyšší

než 40 000 Kč a který má provozně technické funkce delší než 1 rok a současně rovné nebo kratší, než je doba řešení projektu se stanoví podle vzorce:

$$U_N = C \times D,$$

kde symboly U_N , C a D mají stejný význam jako v bodu 1.

- c) Výše uznaných nákladů na pořízení hmotného majetku, který není uveden v písm. a) a b), se stanoví podle vzorce uvedeného v písm. b).
- 3) Náklady nebo výdaje na pořízení nehmotného majetku, přičemž:
- v případě majetku s pořizovací cenou vyšší než 60 000 Kč se výše uznaných nákladů stanoví podle vzorce uvedeného v bodě 2, písm. b),
 - v případě majetku výhradně užívaného v přímé souvislosti s řešením projektu, který není uveden v písm. a), lze do uznaných nákladů zahrnout pořizovací náklady v plné výši.
- 4) Náklady nebo výdaje na provoz a údržbu dlouhodobého hmotného majetku s dobou upotřebitelnosti delší než 1 rok, nebo hmotného majetku s provozně technickými funkcemi delšími než 1 rok, který nebyl pořízen z veřejných prostředků a současně je pro řešení projektu užíván a jehož pořizovací cena je vyšší než 40 000 Kč, ve výši, která je rovna výši odpisů odpovídající délce období a podílu předpokládaného užití tohoto majetku pro řešení projektu.
- 5) Další provozní náklady, vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu, například náklady na materiál, zásoby a drobný hmotný majetek, tj. pouze další provozní náklady vedené v oddělené evidenci v souladu se zákonem o účetnictví a vnitřními pravidly UP.
- 6) Náklady nebo výdaje na služby využívané v přímé souvislosti s řešením projektu vedené v oddělené evidenci v souladu se zákonem o účetnictví a vnitřními pravidly UP.
- 7) Náklady nebo výdaje na zveřejňování výsledků projektů včetně nákladů a výdajů na zajištění práv k těmto výsledkům výzkumu a vývoje.
- 8) Cestovní náhrady v souladu se zákonem o cestovních náhradách a vnitřními pravidly UP vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu.
- 9) Doplnkové (režijní) náklady nebo výdaje, vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu, například administrativní náklady, náklady na pomocný personál a infrastrukturu, energii a služby neuvedené v bodech 1) a 5).

Podíl účelové podpory na uznaných nákladech stanoví poskytovatel v souladu s § 2 nařízení vlády č. 461/2002 Sb.

- U projektů výzkumu a vývoje pro potřeby poskytovatele, který je jediným uživatelem jejich výsledků, u projektů základního výzkumu nebo aplikovaného výzkumu, s výjimkou průmyslového výzkumu, může podíl účelové podpory na uznaných nákladech činit až 100 %.
- U projektů průmyslového výzkumu může podíl účelové podpory na uznaných nákladech činit nejvýše 50 %, v případě zvýšení podle § 2 odst. 3 nařízení vlády může dosáhnout až 75 %.
- U projektů vývoje může podíl účelové podpory na uznaných nákladech činit nejvýše 25 %, v případě zvýšení podle § 2 odst. 3 nařízení vlády může dosáhnout až 50 %.

D. Vymezení uznaných nákladů pro institucionální podporu výzkumných záměrů

Do uznaných nákladů výzkumných záměrů lze zahrnout:

- Osobní náklady nebo výdaje na výzkumné zaměstnance, techniky a další pomocný personál příjemce, popřípadě jeho organizační složky včetně zaměstnanců dělnických profesí, podílející se na řešení výzkumného záměru, zahrnující i povinné zákonné odvody.
- Náklady nebo výdaje na přístroje, stroje, zařízení, pozemky a budovy a další hmotný a nehmotný majetek používaný výhradně a trvale pro výzkumnou činnost v přímé souvislosti s řešením výzkumného záměru.
- Další provozní náklady vzniklé v přímé souvislosti s řešením výzkumného záměru, například náklady na materiál, zásoby a drobný hmotný majetek.
- Náklady na služby využívané v přímé souvislosti s řešením výzkumného záměru.
- Cestovní náhrady a náklady na mezinárodní spolupráci v přímé souvislosti s řešením výzkumného záměru a náklady na zveřejnění výsledků výzkumného záměru včetně nákladů na zajištění práv k výsledkům výzkumu.
- Doplnkové (režijní) náklady nebo výdaje vzniklé v přímé souvislosti s řešením výzkumného záměru, například administrativní náklady, náklady na pomocný personál a infrastrukturu, energii a služby neuvedené v bodech 1) a 3).

Podíl institucionální podpory na úhradě uznaných nákladů výzkumných záměrů může činit až 100 %.

VI.**Poskytování informací a kontrola**

Podpora je poskytována za podmínky zveřejňování pravdivých a včasných informací příjemcem o prováděném výzkumu a vývoji a jeho výsledcích prostřednictvím informačního systému výzkumu a vývoje.

Příjemce je povinen umožnit kontrolu čerpání a využívání podpory, účelnosti uznaných nákladů podle uzavřené smlouvy o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory

Univerzita Palackého provádí v rámci svého vnitřního kontrolního systému kontrolu dodržování kritérií pro užití prostředků z veřejných zdrojů poskytnutých pro účelovou a institucionální podporu v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě ve znění pozdějších předpisů.

VII.**Závěrečná ustanovení**

- 1) V případech, které nejsou upraveny touto směrnicí, se postupuje podle příslušných ustanovení zákona č. 130/2002 Sb. a prováděcích nařízení vlády uvedených v článku I. této směrnice.
- 2) Tato směrnice nabývá platnosti dnem vydání. Postupy v ní uvedené a vymezení uznaných nákladů se použijí s účinností od 1. 1. 2003.

V Olomouci dne 27. března 2003

Prof. MUDr. PhDr. Jana Mačáková, CSc., v. r.
rektorka UP